

[Rosing.]

laver kortsigtede og langsigtede planer om uddannelse i Grønland. Endelig kommer den centrale administration, der har sæde i Godthåb, underlagt ministeriet for Grønland.

I KGH og GTO — den kgl. grønlandske handel og Grønlands tekniske organisation — har man to uafhængige planlægningssektioner vedrørende anlægsarbejder for de kommende 4-5 år, og det grønlandske landsråd fandt det under den sidste samling nødvendigt at udarbejde planer over landskassens opgaver på længere sigt.

Jeg ved, at repræsentanter fra de nævnte planlægningssektioner holder møder hvert år i Godthåb sammen med landsrådets forretningsudvalg og lederne i centraladministrationen i Godthåb og i relation til den forhåndenværende arbejdskraft fastlægger alle de arbejder, der skal udføres samme år. For mig er denne ordning et stort fremskridt i Grønlandsarbejdet, og jeg vil ved denne lejlighed udtrykke min fulde tillid til sådanne drøftelser om de kommende arbejder, men finder ikke denne ordning dækkende nok til den sikring, jeg her taler om, da parterne, KGH, GTO og landsrådets forretningsudvalg, hver især ønsker så meget som muligt udført af deres egne planlagte bygge- og anlægsprogrammer.

Mange mindre steders fremtid i fiskeridistrikterne har aldrig været så usikker som nu og i den nærmeste fremtid. Efter at fabriksanlægget i Godthåb er taget i brug og overtaget af Aktieselskabet Godthåb Fiskeindustri og indhandlingspriserne dermed er sat højere op, efter at fiskeproduktionen i de distrikter, hvor der findes en fabrik, nu er centraliseret ved indførelse af transport af friske råvarer til fabrikken fra de mindre produktionssteder, bliver sådanne mindre steders eksistens endnu mere svævende, og det forhold vil også komme til at gælde for andre distrikter, når industriplanen er endeligt gennemført og andre nye fiskefabrikker før eller senere er opført. Jeg ved, at et ikke ringe antal familier står på spring til flytning, så snart det er muligt at få et hus i en eller anden fabriksby, netop fordi beskæftigelsesmulighederne ude på de små produktionssteder ikke længere eksisterer. Mange udsteders fremtid har således aldrig været så usikker som nu

og i den nærmeste fremtid, og en eventuel fejlslået afslutning af udbygningsarbejder under sådanne usikre forhold vil være en dyr historie.

Det påtænkte permanente udvalg kan jo f. eks. bestå af videnskabsmænd, grønlandske — eventuelt også danske — politikere og topembedsmænd eller andre, der alle har nøje kendskab til og har fulgt den grønlandske udvikling i den senere tid og på nærmeste hold.

Vi anerkender samfundsforskningens udførte arbejde, som har vist et sandt billede på flere områder, og vi forstår meningen med disse indhøstede undersøgelser, nemlig at få klarhed over, om vi hidtil har handlet rigtigt i den igangværende udvikling, og det, jeg nu foreslår, har også relation til dette, nemlig at handle så rigtigt og forsvarligt som muligt.

I den højtærede statsministers åbnings-tale er boligproblemet og spørgsmålet om, hvad der i øvrigt må gøres på dette område, en af de vigtigste opgaver, der trænger til løsning. Vi har i Grønland den situation, som i åbningstalen omtales således, at „en forøgelse af boligbyggeriet vil være påkrævet“.

Drøftelse af boligsituationen i Grønland var også det vigtigste punkt under den for nylig afsluttede landsrådssamling, og boligproblemet var hovedspørgsmål i alle kommunalbestyrelser i min opstillingskreds. Til trods for en betydelig forøgelse af midlerne til boligstøttebyggeri i år — ifølge finansloven for 1963-64 til 14 mill. kr. — er behovet for boliger til befolkningens hurtige tilvækst, erstatning af saneringsmodne huse, ophobet boligbehov, dækning af behov for befolkningstilflytning fra udsteder til byer samt til boligreserver, navnlig beregnet til midlertidig indkvartering for tilflyttere, inden de flytter ind i det nye, stadig stort og vil være det i den kommende tid. Men for at vise behovets størrelse i tal har landsrådets forretningsudvalg sidste forår henvendt sig til ministeriet om at udarbejde et statistisk materiale for tidsrummet 1960-70.

I boligpolitikken har man i de seneste år koncentreret sig mest om etagebyggeri i byerne, og disse boliger er, hvad angår standard, udstyr og indretning, gode, men i forhold til indtægten meget dyre, navnlig